

הלכות ספירת העומר - ג

ספק ספיקא בספירת העומר

רמב"ם הל' מילה פ"ג ה"ו

אנדרוגינוס אין מברכין על מילתו מפני שהוא אינו זכר ודאי.

ראב"ד שם

אנדרוגינוס ספק, מברך עליו, מפני שהוא ספק דאורייתא, ועל ספק דאורייתא מברכין.

תרומת הדשן סי' לז

שאלה, אם ספק לאחד, אם ספר לילה אחת או לאו, האיך יעשה מכאן ואילך, יספור בברכה או לאו. תשובה, יראה דיספור בברכה מכאן והלאה ... ואף על גב דבודאי שכח יום אחד כו', נהגין כבה"ג דכתב שכח יום אחד שוב אינו סופר, פירוש בברכה ... בספק, מצינו למיסמך עליהו. דמצאתי בספר אור זרוע הגדול דראב"ה סבר, דספירה בזמן הזה דאורייתא.

שוע"ר סי' יח

ב ויש אומרים שלא מיעט הכתוב אלא כסות המיוחד ללילה ... אבל כסות המיוחד ליום או המיוחד ליום ולילה חייב בציצית אף אם לובשו בלילה, ויברך עליו כיון שנעשה ללובשו בעת שראוי לראיה ... כיון דספק ברכות להקל, לכן לא יברך רק כשלוש ביום כסות המיוחד ליום או כסות המיוחד ליום ולילה.
ח אם מתעטף בציצית ... יכול לברך עליהן עד צאת הכוכבים.

פסקי הסדור סוף הלכות ציצית

אין לברך על הציצית ... בערב אחר תחלת השקיעה שאז הוא תחלת בין השמשות.

שוע"ר סי' תפט

א אם הוא בעצמו שמע הספירה מפי חברו ... יצא ידי חובתו מן התורה שהשומע הוא כאומר ... ויש חולקין על זה ואומרים שצריך שתהא ספירה לכל אחד ואחד ממש **שכל אחד יספור בעצמו**. ויש לחוש לדבריהם לכתחלה שלא לסמוך על שמיעת הספירה מהש"ץ.

יב יש אומרים שמותר לברך ולספור **בבין השמשות** ... ויש חולקין על זה ... ספר סתם ... לא יברך כשיספור בלילה שמא היה כבר לילה כשספר בבין השמשות וכבר יצא ידי חובתו להאומרים שמצות אין צריכות כונה ... ואפילו לא ספר עמהם כלל אלא ששמע הספירה מן אחד ומן הציבור שספרו ... לא יברך כשיספור בלילה, **שהשומע כעונה**. ואפילו אם היה מחשב אין אני מתכוין לצאת בספירה זו אין זה כלום **להאומרים שמצות אין צריכות כוונה כלל**, אלא אם כן מחשב אני מתכוין שלא לצאת בה.

כג יש אומרים שאם שכח לספור בלילה אחת אין צריך לספור כלל בשאר כל הלילות, לפי שכבר הפסיד ממצות ספירת העומר לגמרי כשחיסר ממנו יום אחד, שנאמר תמימות תהייתה. ויש חולקין ואומרים שצריך לספור בשאר כל הלילות, לפי שכל לילה היא מצוה בפני עצמה ואינן תלויות זו בזו.

כד ולענין הלכה נוהגין לספור בשאר לילות בלא ברכה ... לפי שספק ברכות להקל.

כה וכל זה כשברי לו שלא ספר בלילה אחד, אבל אם הוא מסופק בדבר, אף שלא ספר למחר ביום, יספור בשאר לילות בברכה, דכיון שיש להסתפק שמא ספר בלילה, ויש להסתפק גם כן שמא כהאומרים שכל לילה ולילה היא מצוה בפני עצמה ואינן תלויות זה בזה, נמצא שיש כאן ספק ספיקא להחמיר, להצריך ברכה וספירה בשאר הלילות. וכן בכל מקום שנתבאר שצריך לחזור ולספור בלא ברכה, מחמת הספק שיש בספירה הראשונה, אם לא חזר וספר, יספור בשאר הלילות בברכה.

אגרת התשובה פי"א

בלי שום ספק וספק ספיקא בעולם. וכמו שאנו מברכין בכל תפלת י"ח תיכף שמבקשים סלח לנו כו' ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח והרי ספק ברכות להקל משום חשש ברכה לבטלה אלא אין כאן שום ספק כלל מאחר שבקשנו סלח לנו מחל לנו.

אגרות קודש חי"ח אגרת ו'תתכה

ראה ... באחרונים ... הצ"ע בזה, להסוברים (ורבים הם) דספק ספיקא בברכות – גם כן להקל. ואף שיש לפלפל בדבריהם – לא מפני הפלפול נסור מפסק דין ברור בשלחן ערוך.

הגהות דברי נחמי' שם

ובתרומת הדשן איתא בענין אחר, כיון דלראב"ה דספירה בזמן הזה דין תורה, ספיקו להחמיר ... נפקא מינה דלפי זה אין ללמוד מכאן למקום אחר.